

SVENSKT NÄRINGSLIV

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
Mikaela Neijd
103 33 Stockholm

Vår referens/dnr:
182/2017
Er referens/dnr:
Fi2017/03845/S1

2017-11-16

Remissvar

Promemorian Återinförande av skattereduktion för fackföreningsavgift

Förslaget

I promemorian föreslås att en skattereduktion införs för fackföreningsavgift. Avgiften ska ge rätt till en skattereduktion med 25 % av den sammanlagda avgiften som betalats under ett år. Det föreslås inte någon övre gräns för skattereduktionen, däremot föreslås att sammanlagd avgift som under ett år understiger 400 kronor inte ska ge rätt till skattereduktion. Det föreslås också att medlemsavgift till utländsk arbetstagarorganisation under vissa omständigheter ska ge rätt till skattereduktion om arbetstagaren begär det. För arbetstagarorganisationen föreslås en skyldighet att lämna kontrolluppgift.

Skälen för förslaget anges vara att de fackliga organisationerna har en rad samhällliga uppgifter. Den svenska modellen bygger på starka parter som tar samfällt ansvar för lönebildning och den huvudsakliga regleringen av villkoren på svensk arbetsmarknad. Av denna anledning anses det vara angeläget att skapa enhetlighet och möjlighet till hög organisationsgrad hos såväl arbetstagarnas partsorganisationer som hos arbetsgivarna.

Synpunkter

Svenskt Näringsliv delar uppfattningen att det är viktigt med en hög organisationsgrad bland både arbetsgivare och arbetstagare. Användandet av skattelättnader för att höja den fackliga organisationsgraden kan dock starkt ifrågasättas. Fackföreningar får därigenom en skattefördel som inte kommer andra typer av föreningar till del, vilket strider mot likabehandlingsprincipen. Dessutom innehåller konsekvensanalysen ingen djupare analys av förslagets effekter på organisationsgrad varför det synes oklart om förslaget faktiskt kommer leda till fler medlemmar för fackföreningarna.

Skatten på arbete är idag hög. Förslaget innebär att skatten på tjänsteinkomster sänks något vilket är positivt. Mot bakgrund av att förslaget strider mot likabehandlingsprincipen, samt att såväl utformningen som analysen av förslaget brister i flera avseenden enligt vad som utvecklas nedan, kan Svenskt Näringsliv inte tillstyrka förslaget. Svenskt Näringsliv anser i stället att sänkt marginalsatt för arbetsinkomster är en bättre och mer angelägen reform,

Svenskt Näringsliv Confederation of Swedish Enterprise

Postadress/Address: SE-114 82 Stockholm Besök/Visitors: Storgatan 19 Telefon/Phone: +46 (0)8 553 430 00
www.svensktnaringsliv.se Org. Nr: 802000-1858

som även skulle komma de arbetstagare till del som inte är medlemmar i en fackförening. Sådana generella reformer bör prioriteras framför selektiva åtgärder som det aktuella förslaget.

Av promemorian framgår att det är viktigt att skapa enhetlighet mellan arbetstagarnas och arbetsgivarnas partsorganisationer. Detta torde syfta på att åtgärda den asymmetri som består i att arbetsgivarens avgift till en arbetsgivarorganisation till viss del är avdragsgill medan arbetstagares fackföreningsavgift inte är det, vilket tidigare lyfts fram som argument för avdragsrätt för fackföreningsavgift.¹

Att fackföreningsavgifter som en arbetstagare betalar inte till någon del är avdragsgilla följer av avdragsförbudet för levnadsomkostnader i 9 kap. 2 § Inkomstskattelagen (IL). För företag som är medlemmar i en arbetsgivarorganisation gäller avdragsrätt för den del av avgiften som avser medel till konfliktändamål (16 kap. 13 § IL). Skillnaden hör samman med hur konfliktersättning behandlas skattemässigt när den betalas ut. För arbetsgivare är den skattepliktig, medan den är skattefri för arbetstagare. Om avdragsrätt införs för arbetstagare bör därmed även konfliktersättningen beskattas hos arbetstagaren. Detta följer av reciprocitetsprincipen, som är en grundläggande princip i det svenska skattesystemet. Den aktuella promemorian innehåller dock inget förslag på beskattning av utbetald konfliktersättning för arbetstagare.

Arbetsgivarorganisationer har i många fall valt att dela upp verksamheten i två delar, en servicedel och en föreningsdel. Avgiften till den del av organisationen som tillhandahåller service till medlemmarna utgör en avdragsgill kostnad medan den del som går till föreningen inte får dras av. Att avgiften till den del som avser service är avdragsgill är helt naturligt, hade ett företag exempelvis anlitat en konsult för motsvarande tjänster hade kostnaden för detta med största sannolikhet varit avdragsgill. Promemorians förslag syftar till att försöka skapa motsvarande avdragsrätt för arbetstagare. Resonemanget tar dock inte hänsyn till de allmänna principer som gäller för beskattning av tjänst respektive beskattning av näringsverksamhet. För näringsverksamhet gäller en klar presumtion om att ett företags alla kostnader är avdragsgilla, se RÅ 2000 ref. 31. För tjänsteinkomster finns ingen sådan presumtion och kraven är strängare. Detta hänger samman med att det är lättare för privatpersoner än företag att sammanblanda personliga kostnader med omkostnader i verksamheten.² För inkomst av tjänst gäller därför en mängd begränsningar som inte gäller för inkomst av näringsverksamhet. Denna skillnad när det gäller inkomst av tjänst och inkomst av näringsverksamhet gör det ogörligt att prata om likabehandling av arbetstagare och arbetsgivare. Diskussionen bör istället utgå från frågan om fackföreningsavgiften är en utgift för att förvärva eller bibehålla inkomster och därmed bör vara avdragsgill i enlighet med 12 kap. 1 § IL samt varför avgiften inte ska anses utgöra en ej avdragsgill levnadsomkostnad för arbetstagaren. Någon sådan analys eller argumentation finns emellertid inte i promemorian.

SVENSKT NÄRINGSLIV

Johan Fall

Marcus Forsman

¹ Prop 2001/02:36.

² Lodin, Sven-Olof m.fl., Inkomstskatt – en läro- och handbok i skatterätt s. 104.